

Pavel Bělobrádek
místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace

V Praze dne   , září 2015
Č.j.: 14960/2015-OMP

Vážený pane předsedo vlády,

svým dopisem č.j. 13444/2015-OMP ze dne 18. srpna 2015 jsem Vám navrhnul na jednání koaliční rady jako bod k jednání elektronickou evidenci tržeb, jež je jedním ze zásadních bodů vládního programového prohlášení. V dopise jsem Vás seznámil s postoji a návrhy KDU-ČSL, s nimiž jsme na jednání přišli. Zdůraznil jsem, že na postoji koaličních partnerů k těmto návrhům závisí konečné hlasování poslanců KDU-ČSL o zmíněném zákoně.

Dovolte mi, abych zrekapituloval dosavadní jednání koaliční rady, její závěry a pozice jednotlivých koaličních partnerů k našim návrhům. KDU-ČSL v nich vychází důsledně ze svého volebního programu a z koaliční smlouvy.

Podmínkami, které jsme od počátku prosazovali, bylo zejména:

Aby EET nepoškodila drobné a střední podnikatele, živnostníky a řemeslníky.

Aby EET byla zavedena v souladu s Ústavou ČR a nemohla být zpochybněna.

Aby před přijetím EET byly na stole jasné analýzy o nákladech a výnosech jejího zavedení, a to podle jednotlivých podnikatelských skupin.

Aby byl celý projekt dobře technicky připraven a vláda se tak vyhnula blamáži podobné registru vozidel.

Pod slibem, že tyto naše podmínky budou splněny ve druhém čtení návrhu zákona o EET v Poslanecké sněmovně, jsme podmíněčně nechali návrh zákona o EET projít vládou na jejím jednání 3. června 2015 a prvním čtením v Poslanecké sněmovně dne 10. července 2015.

Dle domluvy s ministrem financí má být zákon dopracován ve 2. čtení. Jeho současná podoba stále zcela, ani po dosavadních jednáních koaliční rady, neodpovídá

našim připomínkám a požadavkům, jejichž splnění nám bylo slíbeno během zmíněného jednání vlády. Zároveň stále platí, že nejsme ochotni akceptovat návrhy MF, které jdou nad rámec našich závazků plynoucích z koaliční dohody.

Vzhledem k tomu, že výsledná podoba zákona a stav příprav na zavedení zákona do praxe podle našeho názoru tyto podmínky ne zcela naplňuje, požadujeme stále tyto změny:

1. Zabránit možné protiústavnosti

Návrh zákona o EET vládu dočasně zmocňuje vyjmout některé skupiny podnikatelů z režimu EET, viz § 12 odst. 4 a § 37 odst. 4 návrhu zákona. To může být podle našeho názoru protiústavní (povinnosti občanům nebo zproštění těchto povinností lze stanovit pouze zákonem).

Požádali jsme proto o vypuštění těchto pasáží z návrhu zákona, aby v budoucnu (za platnosti zákona) nemohlo dojít k jeho zpochybnění úspěšnou žalobou k Ústavnímu soudu. V očích veřejnosti by došlo k závažnému zpochybnění konceptu EET. Předkladatel, Ministerstvo financí však stále tvrdí, že pokud se zmíněná ustanovení nepoužijí, není na návrhu zákona nic protiústavního. Dále jsme byli informováni, že existují dva právní názory: jeden na textu návrhu zákona nic protiústavního nespaturuje, ale druhý právní názor připouští, že předmětná ustanovení v rozporu s Ústavou být mohou.

S takovým výsledkem se nelze uspokojit, vždyť předkladatel sám nepřímo pochybnost o protiústavnosti připouští. Také není jisté, zda tato nebo nějaká jiná vláda svých zmocnění nevyužije, čímž mohou argumentovat odpůrci zavedení EET. Ani existence dvou protichůdných právních názorů nám nejenže nedává jistotu, že EET nebude zpochybněna, ale pochybnost vyslovuje. Mohla by tak být výrazně narušena důvěryhodnost jednoho ze stěžejních zákonů celé koalice. Proto na svém návrhu uvedeného v mém dopise ze dne 18. srpna 2015 musíme trvat. V případě, že náš požadavek nebude akceptován a dojde ke zpochybnění konceptu EET u Ústavního soudu, požadujeme vyvození jasné politické odpovědnosti iniciátorů návrhu zákona.

Náš návrh navíc řešil provázaně další naše připomínky ohledně technických parametrů a platnosti zákona (bod 4. mého předešlého dopisu) a pozvolnější fázování zapojování jednotlivých oborů podle příslušných kódů NACE, proto si ho dovolím zopakovat:

"Konkrétně:

Požadujeme v § 12 vypustit odstavec (4), který vládě umožňuje stanovit další výjimky (kromě zde již uvedených) z povinnosti vést elektronickou evidenci tržeb.

Dále požadujeme z § 37 Dočasně vyloučené tržby, ponechat pouze upravený odstavec (3), stejně jako v § 12, vypustit odstavec (4) umožňující vládě stanovit výjimky svým nařízením a z odstavců (1) a (2) využít definici tržeb v oborech - ubytovací a stravovací služby, maloobchod a velkoobchod, dle příslušných kódů NACE a přiřadit je k § 3 Určení subjektu a předmětu evidence tržeb, jako nové odstavce. Postupný náběh EET pro maloobchod a velkoobchod by pak řešil § 39 Účinnost.

Na základě konzultací s právníky se vážně obáváme, že ani změna možnosti udělovat výjimky nikoli na základě vyhlášky MF, ale nařízení vlády, problém možné protiústavnosti neřeší.

Proto požadujeme zcela zrušit možnost exekutivy udělovat výjimky a zavést prozatím EET pro vybrané skupiny podnikatelů, u nichž panuje široká shoda jak v rámci koalice, tak mezi samotnými podnikateli o tom, že se jich zákon má týkat (tzv. I. a II. fáze). Tam, kde tato shoda nepanuje a kde by vláda musela složitě a možná protiústavně hledat výjimky, požadujeme odklad. Jakmile bude tato shoda nalezena (a rovněž budou vyhodnoceny dopady I. a II. fáze), lze se k zákonu vrátit a další skupiny podnikatelů přidat jeho novelizací. Tím se vyhneme novelizaci zákona prostřednictvím exekutivy, což by mohlo být shledáno neústavním. Navíc je tento postup zcela v souladu s koaliční smlouvou (viz citace), v níž jsme se zavázali zavést EET *"u vybraných skupin podnikatelů"*.

I na základě všech probíhajících diskusí spatřujeme v tomto opatření klíčové východisko, které splní všechny požadované parametry: nebude narušena ústavnost, nebudou udělovány výjimky a pozvolnější zapojení všech oborů zabezpečí také pozvolnější nástup a nároky na IT systém, menší rizika při jeho případných poruchách a jejich snazší odstranění. V neposlední řadě i delší přípravu velkého množství malých podnikatelů. Tímto nebude založena žádná nerovnost nebo diskriminace, protože objektivním, neselektivním nebo nikoliv nahodilým způsobem lze pozvolněji zapojit potřebné podnikatelské obory zákonem, s ohledem na legitimitu legislativního procesu a zprovoznování IT systému. Nelze ani namítat, že nedojde k narovnání podmínek trhu. Dojde, jen v delším časovém horizontu. Také účinnost opatření se tak jak tak ve státním rozpočtu naplno projeví až v delším časovém horizontu.

2. Určení subjektu evidence tržeb

V koalici nepanuje shoda na tom, od jaké hranice zisku, či obratu by se měla evidence tržeb podnikatelů týkat, i když je taková hranice v jiných zemích běžná. Tím, že zákon tuto hranici neobsahuje, vzniká nutnost stanovovat řadu podmínek tak, aby EET příliš tvrdě nedopadla na skupiny podnikatelů s nízkými příjmy, KDU-ČSL považuje stanovení této obecné hranice za lepší, než hledání výjimek. Za vůbec nejlepší pak považujeme stanovení povinných subjektů na základě platby DPH, kde je okruh plátců zcela jasně definován, což vylučuje možnost daňové optimalizace ve snaze vyhnout se EET.

Tento náš návrh byl odmítnut s tím, že by docházelo k obcházení tohoto pravidla, a tím k malé účinnosti podstaty návrhu zákona účelovým zakládáním řady nových daňových subjektů. Nám ale nejde o zavedení "skuliny" v zákoně k jeho obcházení, ale pouze o postupné zavedení režimu návrhu zákona nejprve na plátce DPH a s časovým odstupem (např. cca po roce) i na zbývající subjekty, tedy neplátce DPH. A to i v závislosti na tom, zda se potvrdí obavy předkladatele zákona, že dojde k obcházení zákona a po jeho zavedení se výrazně sníží počet plátců DPH. Přitom je otázkou, nakolik se vyplatí plátcům DPH dočasně "upravit" jejich podnikání tak, aby přešli do režimu neplátců DPH, protože jejich prodejní sortiment bude tak jak tak DPH zatížen a to bez možnosti daňového odpočtu.

3. Daňový bonus

Podle koaliční smlouvy *"náklady na implementaci ponese prostřednictvím daňových odpočtů stát a ne podnikatelský sektor"*. Proto je v návrhu zákona navržena daňová sleva ve výši 5.000 Kč pro každý daňový subjekt, podléhající režimu EET.

Máme za to, že zejm. malí živnostníci, kteří provozují živnost na vedlejší pracovní poměr (přivýdělek) si nebudou moci, po odpočtu jiných zákonných daňových slev, takovou slevu v plné výši odečíst. A máme pochybnost, zda výše 5.000 Kč je dostatečná. Proto navrhujeme výši nákladů na implementaci EET 10.000 Kč a v režimu daňového bonusu, podobně jako je u dětí.

Argument, že jde o "dárek" veřejnosti, resp. komukoliv, kdo provede první a zároveň poslední platbu v marginální výši, není podle našeho názoru zcela opodstatněný, protože takový "podnikatel" musí i k první (a zároveň poslední) platbě v režimu EET provést řadu dalších kroků: získání živnostenského listu (poplatek min. 1.000 Kč), registrace na finančním úřadě, nákup fiskalizačního zařízení atd., navíc nahodilé a jednorázové platby daňové evidenci nepodléhají. Máme proto za to, že zneužitelnost

by nebyla zdaleka tak veliká, jak předpokládá navrhovatel. Samozřejmě, že jednotlivé excesy nelze nikdy a nikde vyloučit. Textaci je možno upravit na: "daňový bonus do výše 10.000 Kč, podle doložených oprávněných nákladů".

4. Technické parametry a platnost zákona

Po plném spuštění systému hlášení plateb napříč všemi obory hotovostní ekonomiky půjde o datový tok obrovského množství platebních informací s nárokem okamžité odezvy certifikátu (potvrzení) platby, podle návrhu zákona do dvou sekund. Ročně půjde o miliardy, možná až desítky miliard informací. Takový datový tok potřebuje masivní IT systém, který nelze vybudovat "přes noc" a musí být v souladu se zákony ČR. Proto navrhujeme pozvolnější nástup s testovacím režimem před spuštěním (viz bod 1.).

Přijali jsme ujištění předkladatele, že vše je řádně a zodpovědně připravováno, že je na vše pamatováno. Přesto máme stále za to, že pozvolnější nástup celého segmentu hotovostní ekonomiky resp. všech jejích fází by lépe umožnil se s daným úkolem vypořádat. V případě, že náš požadavek nebude akceptován a bude-li mít IT systém zásadní problémy, požadujeme vyvození jasné politické odpovědnosti iniciátorů návrhu zákona.

5. Akční plán v boji s šedou a černou ekonomikou

Daňové úniky postihují celou ekonomiku. Nejde jen o segment hotovostní ekonomiky. EET míří pouze na menší část daňových úniků ve výběru DPH. Velké daňové úniky jsou organizovány skupinami osob, vytvářející nepřehledné struktury firem, organizujícími karuselové obchody. Největší daňové úniky jsou u velkých firem, což se týká nejen podvodů při krácení tržeb, ale i využívání možností daňové optimalizace včetně miliardových slev na dani.

Proto jsme přijali s uspokojením příslib ministra financí předložit do 30. září 2015 akční plán boje s šedou ekonomikou. Předpokládáme, že plán bude obsahovat harmonogram dalších kroků, jež vláda učiní, aby postihla zejména velké úniky. Např.: při zkreslování hospodářských výsledků firem, kriminální jednání, opatření proti vyvádění nezdaněného zisku dceřiných společností do zahraničí, prevence umělému vyhýbání se vzniku stálé provozovny a další opatření dle BEPS OECD (akční plán boje proti daňovým únikům doporučený Organizací pro ekonomickou spolupráci a rozvoj). Vítejme, že akční plán bude možno následně připomínkovat a že bude předložen vládě ke schválení.

Vážený pane premiére, věřím, že na následující koaliční radě a při znalosti argumentů všech koaličních stran, dokážeme dojít v jednání o zákonu o evidenci tržeb takové shody, aby návrhy KDU-ČSL mohly být akceptovány a do zákona doplněny tak, jak bylo slíbeno při jeho schválení vládou ČR.

S pozdravem

Vážený pan
Mgr. Bohuslav Sobotka
předseda vlády ČR
zde

Na vědomí:

Vážený pan
Ing. Andrej Babiš
1. místopředseda vlády ČR a ministr financí
PRAHA